

มติที่ประชุมคณะกรรมการแรงงานทางทะเล ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕
วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๑. เรื่อง รายงานการอนุวัติการอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศว่าด้วยแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๔๙ (ค.ศ. ๒๐๐๖) ฉบับที่สองของประเทศไทย

ตามที่ประเทศไทยได้ให้การรับรองสัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศว่าด้วยแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๔๙ (ค.ศ. ๒๐๐๖) เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ และได้จัดส่งรายงานการอนุวัติการอนุสัญญาว่าด้วยแรงงานทางทะเล ฉบับที่ ๑ แล้วเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๑ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จะเป็นการครบรอบการจัดส่งรายงานการอนุวัติการอนุสัญญาว่าด้วยแรงงานทางทะเล ฉบับที่ ๒ ของประเทศไทย ต่อองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ภายในวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งตามข้อกำหนดขององค์การแรงงานระหว่างประเทศกำหนดให้รายงานการอนุวัติการอนุสัญญาต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการไตรภาคีที่เกี่ยวข้องก่อนจัดส่งรายงานให้องค์การแรงงานระหว่างประเทศ

ข้อมูลรายงานอนุวัติการอนุสัญญาว่าด้วยแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๔๙ (ค.ศ. ๒๐๐๖) ฉบับที่ ๒ ประกอบด้วย ข้อมูลหลัก ๒ ส่วน คือ ข้อมูลส่วนที่ ๑ คำชี้แจงต่อข้อร้องขอโดยตรงของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญการอนุวัติการอนุสัญญาและข้อเสนอของ ILO จำนวน ๒๗ ข้อ ฝ่ายเลขาธิการได้นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการแรงงานทางทะเล เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ซึ่งมีคณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบในหลักการคำตอบฉบับภาษาไทยและมอบหมายกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจัดทำคำตอบเป็นภาษาอังกฤษจัดส่งให้องค์การแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๕ สำหรับข้อมูล ส่วนที่ ๒ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ดำเนินการแปลรายชื่อกฎหมาย ประกาศ และระเบียบ เป็นภาษาอังกฤษเรียบร้อยแล้วและอยู่ระหว่างการนำข้อมูลดังกล่าวใส่ลงในแบบฟอร์มที่กำหนดขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการสำหรับข้อมูลที่จะจัดส่งให้องค์การแรงงานระหว่างประเทศ

๒. เรื่อง ความจำเป็นในการออกกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง เหตุอื่นๆ ที่คนประจำเรือหรือเจ้าของเรืออาจบอกเลิกข้อตกลงการจ้างงานของคนประจำเรือ น้อยกว่าเจ็ดวันหรือไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้า

จากการประชุมคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขกฎหมายแรงงานทางทะเลฯ ในคราวการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ มีมติว่าไม่มีความจำเป็นต้องออกกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๔๕ เนื่องจากยังไม่มีเหตุอื่นๆ ที่นอกเหนือจากเหตุจำเป็นเร่งด่วน หรือเหตุฉุกเฉินที่เป็นพื้นฐานที่ฝ่ายเจ้าของเรือใช้ทั่วไปในการปฏิบัติตามข้อตกลงการจ้างงาน กฎ ระเบียบ ขั้นตอน ข้อบังคับการทำงาน หรือนโยบายของบริษัท ซึ่งได้ระบุไว้อยู่แล้ว และเป็นไปตามหลักการหรือจารีตประเพณีของคนประจำเรือที่ปฏิบัติกันมา จึงไม่จำเป็นต้องออกกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๔๕

มติที่ประชุม ไม่มีความจำเป็นต้องออกกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๔๕ เนื่องจากเหตุต่าง ๆ ที่มีเป็นเหตุที่เป็นพื้นฐาน ที่ฝ่ายเจ้าของเรือใช้ทั่วไปในการปฏิบัติตามข้อตกลงการจ้างงาน กฎ ระเบียบ ขั้นตอน ข้อบังคับการทำงาน หรือนโยบายของบริษัท ซึ่งได้ระบุไว้อยู่แล้ว และเป็นไปตามหลักการหรือจารีตประเพณีของคนประจำเรือที่ปฏิบัติกันมา ยังไม่มีเหตุอื่นที่ต้องออกประกาศกำหนด

๓. เรื่อง ความจำเป็นในการออกกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับคนประจำเรือ

จากการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขกฎหมายแรงงานทางทะเล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ได้มีการพิจารณาถึงความจำเป็นในการออกกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ประชุมมีมติ ยังไม่จำเป็นต้องออกกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๔๖ เนื่องจากควรให้เป็นไปตามกลไกของตลาด ซึ่งบริษัทเจ้าของเรือจะแข่งขันกันอยู่แล้ว และเป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างเจ้าของเรือ และคนประจำเรือ (CBA) ซึ่งสามารถที่จะระบุรายละเอียดต่าง ๆ ไว้ได้ทั้งหมด ประกอบกับ ปัจจุบันยังไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะนำมากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เนื่องจากในการพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำต้องนำปัจจัยหลายอย่างมาพิจารณาร่วมกัน เช่น การทำงาน การประกอบกิจการ สภาพของเรือ ขนาดของเรือ ประเภทของเรือ พื้นที่ ราคาสินค้าหรือบริการ อัตราผลิตภาพแรงงาน สภาพเศรษฐกิจสังคม รวมถึงธรรมเนียมปฏิบัติต่าง ๆ และมีความเห็นว่า ในระหว่างที่ไม่มีประกาศกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสำหรับคนประจำเรือควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการวิจัย หรือประชุมร่วมไตรภาคี เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบในการพิจารณาอีกครั้งในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางกฎหมายของพระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ต่อไป

มติที่ประชุม ไม่จำเป็นต้องออกกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๔๖ เนื่องจากควรให้เป็นไปตามกลไกของตลาด และเป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างเจ้าของเรือและคนประจำเรือ (CBA) ซึ่งสามารถที่จะระบุรายละเอียดต่าง ๆ ไว้ได้ทั้งหมด

๔. เรื่อง ความจำเป็นในการออกกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง ค่าใช้จ่ายอื่นที่ให้ผู้รับใบอนุญาตจัดหางานเรียกหรือรับจากคนหางานได้ (กรมการจัดหางาน)

กรมการจัดหางานได้แจ้งในที่ประชุมคณะทำงานประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ว่ากฎกระทรวงหรือกฎหมายลำดับรองตามความในมาตรา ๓๕ (๔) ยังไม่มีความจำเป็นต้องออก เนื่องจากการกำหนดให้มีการออกกฎหมายลำดับรองในมาตรา ๓๕ (๔) นั้นเป็นการกำหนดเพื่อเปิดช่องว่างไว้ในกรณีที่ในอนาคตมีค่าใช้จ่ายอื่นใดอันเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่ต้องเรียกเก็บจากคนหางานที่จะไปทำงานเป็นคนประจำเรือซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีค่าใช้จ่ายอื่นใดที่ต้องกำหนดเพิ่มเติม ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ในบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดให้สามารถออกกฎหมายลำดับรองเพื่อเปิดช่องหรือรองรับกรณีต่างๆ หรือข้อเท็จจริงในอนาคตนั้น ปรากฏอยู่ในพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมเช่นกัน ซึ่งไม่ใช่กรณีที่กฎหมายในระดับแม่บท (พ.ร.บ. หรือ พ.ร.ก.) บังคับให้ต้องออกกฎหมายลำดับรองแต่เป็นการออกตามความจำเป็นเท่านั้น

มติที่ประชุม ไม่จำเป็นต้องออกกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๓๕ เนื่องจากการกำหนดให้มีการออกกฎหมายลำดับรองในมาตรา ๓๕ (๔) นั้นเป็นการกำหนดเพื่อเปิดช่องว่างไว้ในกรณีที่ในอนาคตมีค่าใช้จ่ายอื่นใดอันเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่ต้องเรียกเก็บจากคนหางานที่จะไปทำงานเป็นคนประจำเรือ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีค่าใช้จ่ายอื่นใดที่ต้องกำหนดเพิ่มเติม
